

	Inleiding	9
HOOFDSTUK 1	Theoretisch kader	13
	1	15
	1.1 Effecten op schoolniveau	15
	1.2 Effecten op niveau van schoolleiders en leerkrachten	15
	1.3 Effecten op niveau van de klas en de leerlingresultaten	16
	2	17
	2.1 Informatiegebruik: een doelgericht en cyclisch proces	17
	2.2 Informatie: gegevens met betekenis	18
	2.3 Informatie: Een werk(bare) definitie	19
	2.3.1 Informatie: CIPO-gegevens die betrekking hebben op kernprocessen van de school	20
	2.3.2 Informatie wordt doelgericht en systematisch verzameld	23
	2.3.3 Informatie is gedocumenteerd	24
	3	25
	3.1 Van informatie tot kennis via informatiemakelaarschap	25
	3.1.1 Informatiemakelaars verzamelen informatie en ondersteunen kennisontwikkeling	26
	3.1.2 Informatiemakelaars zorgen voor een koppeling tussen informatieaanbod en -behoeften	27
	3.1.3 Informatiemakelaars ontwikkelen de capaciteit m.b.t. informatiegebruik	28
	3.1.4 Illustratie: de schoolleider als informatiemakelaar	29
	3.2 Het gebruik van informatie binnen scholen	30
	3.2.1 Instrumenteel of direct gebruik van informatie	31
	3.2.2 Conceptueel gebruik van informatie	31
	3.2.3 Symbolisch gebruik van informatie	32
	3.2.4 Strategisch gebruik van informatie	32
	4	33
	4.1 Contextgebonden factoren	33
	4.1.1 Externe verwachtingen binnen de schoolcontext	33
	4.1.2 Ondersteuning	35
	4.2 School- en gebruikersgebonden factoren	36
	4.2.1 Houding t.o.v. informatiegebruik	36
	4.2.2 Persoonlijke doelmatigheidsbeleving van leerkrachten en schoolleiders	38
	4.2.3 Het beleidsvoerend vermogen van de school	39
	4.3 Informatie(systeem)gebonden factoren	40
	4.3.1 Relevantie van informatie	40
	4.3.2 Betrouwbaarheid en validiteit van informatie	41
	4.3.3 Toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van informatiesystemen	42
HOOFDSTUK 2	Methode	45
	1	47
	1 Verkennd literatuuronderzoek	47
	2	47
	2 Kwalitatief luik	47
	2.1 Selectie van scholen	47

2.2	Instrumentontwikkeling	48
2.3	Contacteren van scholen en respons	50
2.4	Data-analyse	50
3	Kwantitatief luik	53
3.1	Steekproeftrekking	53
3.2	Instrumentontwikkeling	54
3.3	Aanschrijven en opvolgen van de geselecteerde scholen	54
3.4	Beschrijving van de steekproef	54
3.4.1	Steekproef basisonderwijs	55
3.4.2	Steekproef secundair onderwijs	58
3.5	Data-analyse	60
HOOFDSTUK 3	Onderzoeksresultaten	65
1	Kwalitatief luik	67
1.1	Welke informatie hanteren schoolleiders en leerkrachten bij het vormgeven aan hun beleid en praktijk?	67
1.1.1	Welke informatie gebruiken schoolleiders en leerkrachten?	67
1.1.2	Waarom gebruiken scholen informatie?	80
1.1.3	Hoe schoolleiders en leerkrachten informatie gebruiken	85
1.2	Welke informatiebehoeften bestaan er bij Vlaamse schoolleiders en leerkrachten met het oog op het vormgeven aan hun beleid en praktijk?	95
1.3	Hoe percipiëren schoolleiders en leerkrachten de afstemming van het aanbod aan informatie op hun informatiebehoeften?	97
1.3.1	Informatieverzameling en kennisontwikkeling	98
1.3.2	Koppeling van het informatieaanbod aan de informatiebehoeften	100
1.3.3	Ontwikkelen van de capaciteit voor informatiegebruik	103
1.4	Welke factoren faciliteren en/of belemmeren het gebruik van beschikbare informatie?	105
1.4.1	Contextgebonden factoren	105
1.4.2	School- en gebruikersgebonden factoren	111
1.4.3	Informatiesysteemgebonden factoren	123
2	Kwantitatief luik	130
2.1	Beschrijvende en verklarende resultaten	130
2.1.1	Welke informatie hanteren schoolleiders en leerkrachten bij het vormgeven aan hun beleid en praktijk?	131
2.1.2	Welke informatiebehoeften bestaan er bij Vlaamse schoolleiders en leerkrachten met het oog op het vormgeven aan hun beleid en praktijk?	159
2.1.3	Welke factoren faciliteren en/of belemmeren het gebruik van beschikbare informatie?	171
2.2	Padanalyses	194
2.2.1	De impact van contextgebonden factoren op het informatiegebruik in scholen	194
2.2.2	De impact van school- en gebruikersgebonden factoren op het informatiegebruik in scholen	197
2.2.3	De impact van informatie(systeem)gebonden factoren op het informatiegebruik in scholen	200
2.2.4	Toetsen van het conceptueel kader	201
HOOFDSTUK 4	Beleidsaanbevelingen	209
1	Zorg voor een wake-upcall	211
2	Stimuleer de autonome motivatie met betrekking tot informatiegebruik	212
3	Bouw (verder) aan een informatie-rijke omgeving en creëer informatie-mobiliteit	213
4	Bouw aan een veilig informatieklimaat	214

5	Voer een informatiebeleid dat focust op leren, eerder dan op controleren	215
6	Investeer in informatiemakelaars	216
7	Bouw netwerken rond informatiegebruik	216
8	Maak (rol)modellen zichtbaar	217

	Bijlage: Gesloten vragenlijst	221
	Literatuur	233